

Số: 371/KLTT-STN&MT

Hà Nam, ngày 11 tháng 3 năm 2021

KẾT LUẬN THANH TRA

Việc quản lý, sử dụng đất trồng lúa trên địa bàn huyện Kim Bảng

Thực hiện Quyết định số 259/QĐ-STN&MT ngày 19 tháng 8 năm 2020 của Giám đốc sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hà Nam về thanh tra việc quản lý, sử dụng đất lúa tại đơn vị huyện Kim Bảng, tỉnh Hà Nam giai đoạn 2016-2020.

Xét Báo cáo kết quả thanh tra ngày 26/02/2021 của Đoàn thanh tra, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường kết luận thanh tra như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Huyện Kim Bảng nằm ở phía Tây Bắc của tỉnh Hà Nam. Sau khi thực hiện Nghị quyết 89/NQ-CP ngày 23/7/2013 của Chính phủ về điều chỉnh địa giới, cắt chuyển xã Kim Bình và một phần xã Thanh Sơn về thành phố Phủ Lý, huyện Kim Bảng có 16 xã và 02 thị trấn với tổng diện tích tự nhiên là 17.540,0ha, trong đó diện tích đất trồng lúa 4.506,41ha (chiếm 25,69%).

Vị trí địa lý của huyện Kim Bảng phía Bắc giáp các huyện Ứng Hoà, Mỹ Đức thuộc Thành phố Hà Nội; phía Nam giáp huyện Thanh Liêm; phía Đông giáp huyện Duy Tiên và Thành phố Phủ Lý; phía Tây giáp huyện Lạc Thủy tỉnh Hoà Bình.

II. KẾT QUẢ KIỂM TRA, XÁC MINH

1. Việc lập, thực hiện quy định về quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất

- Ngày 24/4/2013, UBND tỉnh Hà Nam ban hành Quyết định số 20/2013/QĐ-UBND về phê duyệt Quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 và kế hoạch sử dụng đất 5 năm (2011-2015) của huyện Kim Bảng, trong đó diện tích trồng lúa là 5.067ha.

- Ngày 28/9/2018, UBND tỉnh Hà Nam ban hành Quyết định số 1750/QĐ-UBND về việc phê duyệt điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 của huyện Kim Bảng, trong đó diện tích đất trồng lúa 4.473,24 ha.

- Năm 2020, tổng diện tích đất trồng lúa là: 4.489,74 ha theo Quyết định số 809/QĐ-UBND ngày 23/4/2020 của UBND tỉnh Hà Nam về việc phê duyệt điều chỉnh, bổ sung quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 của huyện Kim Bảng.

Hàng năm, theo quy hoạch sử dụng đất được duyệt, UBND huyện Kim Bảng chỉ đạo cơ quan chuyên môn, UBND các xã, thị trấn rà soát, lập kế hoạch sử dụng đất làm cơ sở triển khai thực hiện công tác quản lý, sử dụng đất.

Năm 2016, diện tích đất lúa theo kế hoạch duyệt là 4.668,49ha.

Năm 2017, diện tích đất lúa theo kế hoạch duyệt là 4.713,53ha.

Năm 2018, diện tích đất lúa theo kế hoạch duyệt là 4.604,64ha.

Năm 2019, diện tích đất lúa theo kế hoạch duyệt là 4.478,80ha.

Năm 2020, diện tích đất lúa theo kế hoạch duyệt là 4.489,74 ha.

Căn cứ vào Quy hoạch điều chỉnh sử dụng đất giai đoạn 2016-2020 của huyện Kim Bảng đã được UBND tỉnh phê duyệt, UBND huyện Kim Bảng công khai trên cổng thông tin điện tử huyện Kim Bảng; đồng thời, chỉ đạo UBND các xã, thị trấn thông báo, niêm yết công khai tại trụ sở UBND và tổ chức thực hiện theo đúng quy hoạch đã được phê duyệt. Tuy nhiên việc xác định cụ thể diện tích, ranh giới đất trồng lúa trên bản đồ địa chính và ngoài thực địa theo quy hoạch được duyệt chưa được thực hiện.

2. Việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa và chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa

a) Việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa:

- Thực hiện Chỉ thị số 25-CT/TU ngày 16/8/2019 của Tỉnh ủy Hà Nam về tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng trong thực hiện chủ trương chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa; Kế hoạch số 1876/KH-UBND ngày 28/6/2019 của UBND tỉnh Hà Nam về chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa huyện Kim Bảng giai đoạn 2019-2020, định hướng đến năm 2025, UBND huyện ban hành Kế hoạch số 159/KH-UBND ngày 27/8/2019 về chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa huyện Kim Bảng, giai đoạn 2019-2020, định hướng đến năm 2025. Trong đó, tổng diện tích đất trồng lúa chuyển đổi sang đất trồng cây hàng năm, đất trồng cây lâu năm là 102,15ha tại 05 xã Nguyễn Úy, Tượng Lĩnh, Lê Hồ, Tân Sơn, Thụy Lôi.

- Kết quả thực hiện đến nay, trên toàn huyện đã chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa được 75,65ha.

- Trình tự, thủ tục đăng ký chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa: Việc thực hiện chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa không làm thay đổi mục đích sử dụng đất lúa; hộ gia đình, cá nhân thực hiện thủ tục đăng ký chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa tại UBND các xã, thị trấn theo Hướng dẫn số 545/SNN-TTr&BVTV ngày 08/8/2019 của Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn tỉnh Hà Nam.

* Việc xử lý vi phạm pháp luật về đất đai trên đất lúa

Từ năm 2016 đến nay, tổng số trường hợp vi phạm pháp luật về đất đai trên đất lúa tại địa bàn 18 xã (thị trấn) là 207 trường hợp với diện tích vi phạm 30,5 ha với các loại hình vi phạm chủ yếu là trồng cây lâu năm, đào phá mặt bằng, xây dựng trái phép.

b) Việc chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa sang sử dụng vào mục đích khác

* Các trường hợp chuyển mục đích không phải xin phép nhưng phải đăng ký (theo quy định tại Thông tư số 33/2017/TT-BTNMT ngày 29/9/2017 của Bộ Tài nguyên và Môi trường).

Từ năm 2016 đến tháng 8/2020, trên địa bàn huyện Kim Bảng không có trường hợp chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa nhưng không phải xin phép.

* Việc thu hồi, giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích trồng lúa sang mục đích đất phi nông nghiệp theo quy định tại Điều 57 Luật Đất đai:

Căn cứ quy hoạch sử dụng đất, kế hoạch sử dụng đất được phê duyệt, hàng năm, UBND huyện chỉ đạo cơ quan chuyên môn, UBND các xã, thị trấn thực hiện trình tự, thủ tục về thu hồi, giao đất, cho thuê đất theo quy định.

Giai đoạn 2016-2020, UBND huyện hoàn thiện hồ sơ đề nghị giao đất đối với 34 dự án do huyện, xã làm chủ đầu tư với tổng diện tích 73,96 ha, trong đó, sử dụng đất lúa là 61,07ha.

3. Việc tính, thu nghĩa vụ tài chính về đất đai (cấp huyện)

Tổng số tiền bảo vệ đất trồng lúa phải nộp đối với 34 dự án do huyện, xã làm chủ đầu tư là 15.494.520.000 đồng. Số tiền đã nộp là: 13.474.290.000 đồng, số tiền chưa nộp là: 2.020.230.000 đồng. Nguyên nhân chưa nộp là do một số dự án tái định cư phục vụ các dự án thu hồi, giải phóng mặt bằng trên địa bàn huyện chủ đầu tư chưa bố trí được kinh phí để nộp.

4. Việc thực hiện quy định về đăng ký đất đai, cấp Giấy chứng nhận

- Năm 2013, huyện Kim Bảng thực hiện dồn đổi tại 15/18 xã. Sau dồn đổi, đã thực hiện đo đạc, cấp đổi Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho hộ gia đình (cá nhân). Đến nay, đã cấp đổi được 42.157 GCNQSD đất nông nghiệp (đạt 64%), số thửa đã kê khai, chưa cấp là 18.278 thửa, số thửa chưa kê khai là 4.946 thửa.

- Từ năm 2016 đến nay, trên địa bàn huyện Kim Bảng đã gia hạn cho 369 GCNQSD đất nông nghiệp của các hộ. Những hộ có nhu cầu xin gia hạn đối với thời hạn sử dụng đất nông nghiệp nộp hồ sơ qua bộ phận một cửa của Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai huyện Kim Bảng. Sau khi nhận hồ sơ hợp lệ, Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai huyện Kim Bảng tiến hành thủ tục theo quy định của pháp luật.

- Việc cấp GCNQSD đất cho hộ gia đình (cá nhân) trúng đấu giá, giao đất tái định cư được thực hiện kịp thời sau khi các hộ hoàn thành nghĩa vụ tài chính. Giai đoạn 2016-2020, huyện Kim Bảng đã cấp 4.862 GCN với tổng diện tích 57,41ha.

5. Việc thanh tra, kiểm tra, trách nhiệm của Chủ tịch UBND cấp xã trong quản lý đất đai, giải quyết các thủ tục trong chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa. Chế độ Báo cáo hàng năm về kết quả thực hiện trách nhiệm được giao trong lĩnh vực quản lý đất đai, giải quyết các thủ tục trong chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa của UBND cấp huyện với UBND tỉnh

Thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 03/01/2018 của Thủ tướng Chính phủ về chấn chỉnh, tăng cường công tác quản lý đất đai và Đề án “Tăng cường xử lý vi phạm về quản lý, sử dụng đất đai giai đoạn đến năm 2020” tại Quyết định số 1675/QĐ - TTg ngày 29/8/2016. Hàng năm, Ủy ban nhân dân huyện xây dựng kế hoạch thanh

tra, kiểm tra trong lĩnh vực đất đai nhằm khắc phục tồn tại, hạn chế, sai phạm trong công tác quản lý, sử dụng đất.

Từ năm 2016 đến năm 2019, UBND huyện đã tổ chức 11 cuộc thanh tra việc thực hiện chính sách pháp luật đất đai tại các xã, thị trấn.

Thực hiện Kết luận số 48/KL-TU ngày 01/9/2015 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tình hình thực hiện chuyển đổi đất ruộng trồng sang sản xuất đa canh, UBND huyện Kim Bảng đã xây dựng Kế hoạch số 138/KH-UBND ngày 15/12/2016 về xử lý vi phạm trong sản xuất đa canh. Kết quả triển khai thực hiện đã rà soát, tổng hợp xác định trường hợp vi phạm; phân loại, xử lý tháo dỡ công trình vi phạm 92/94 trường hợp, đồng thời yêu cầu các hộ ký cam kết sử dụng đất đúng quy định.

Năm 2019, UBND huyện ban hành Kế hoạch số 43/KH-UBND ngày 01/3/2019 về việc kiểm tra, xử lý vi phạm đất đai và thành lập 18 đoàn kiểm tra rà soát tại 18 xã, thị trấn để kịp thời chỉ đạo xử lý dứt điểm các trường hợp vi phạm pháp luật về đất đai trên địa bàn.

Để kịp thời chỉ đạo, UBND huyện yêu cầu các xã, thị trấn tổng hợp, báo cáo vi phạm đất đai qua phòng Tài nguyên và Môi trường vào ngày 20 hàng tháng.

Giai đoạn năm 2016-2020, qua kết quả thanh tra, kiểm tra, huyện Kim Bảng đã xử lý kiểm điểm tập thể UBND xã, thị trấn và các cá nhân có vi phạm trong công tác quản lý đất đai.

III. NHẬN XÉT, KẾT LUẬN

1. Ưu điểm

- Việc lập quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020, kế hoạch sử dụng đất 5 năm kỳ đầu (2011-2015) huyện Lý Nhân được UBND tỉnh Hà Nam phê duyệt tại Quyết định số 20/2013/QĐ-UBND ngày 24/4/2013 và điều chỉnh quy hoạch tại Quyết định số 1750/QĐ-UBND ngày 28/9/2018, Quyết định số 809/QĐ-UBND ngày 23/4/2020 của UBND tỉnh Hà Nam về việc phê duyệt điều chỉnh, bổ sung quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 của huyện Kim Bảng theo đúng quy định của Luật Đất đai năm 2003 và Luật Đất đai năm 2013, tạo cơ sở pháp lý trong việc giao đất, cho thuê đất để phát triển kinh tế xã hội của địa phương.

- Các chỉ tiêu trong kế hoạch sử dụng đất của huyện Kim Bảng thống nhất với các chỉ tiêu trong quy hoạch sử dụng đất cấp tỉnh và quy hoạch sử dụng đất cấp huyện đã được phê duyệt. Hàng năm, UBND huyện đã thực hiện chế độ báo cáo về việc thực hiện quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất trồng lúa theo quy định.

- Qua kiểm tra xác xuất một số vùng chuyển đổi tại 05 xã Nguyễn Úy, Tượng Lĩnh, Lê Hồ, Tân Sơn, Thụy Lôi cho thấy: Việc xác định các loại cây trồng hàng năm, loại thủy sản phù hợp cho chuyển đổi tại địa phương, việc lập kế hoạch chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa và việc thực hiện quy định về điều kiện chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa cơ bản đã thực hiện theo đúng quy định của Nghị định

62/2019/NĐ-CP và Hướng dẫn số 545/SNN-TTr&BVTV ngày 08/8/2019 của Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn tỉnh Hà Nam như: không làm mất đi các điều kiện phù hợp để trồng lúa trở lại...; phù hợp với kế hoạch chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa của cấp xã, cấp huyện; một số địa phương trồng lúa đồng thời kết hợp với nuôi trồng thủy sản có sử dụng dưới 20% diện tích đất trồng lúa để hạ thấp mặt bằng cho nuôi trồng thủy sản nhưng phục hồi lại được mặt bằng khi chuyển trở lại để trồng lúa...; việc thực hiện đăng ký chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa cơ bản đã được thực hiện theo đúng quy định.

- Việc chuyển mục đích sử dụng từ đất trồng lúa sang mục đích đất phi nông nghiệp ở huyện Kim Bảng về cơ bản đã được thực hiện theo đúng quy định; đủ căn cứ thu hồi, giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích đất trồng lúa. Đã đáp ứng được các điều kiện sử dụng từ đất trồng lúa để thực hiện dự án đầu tư như: đối với dự án sử dụng từ 10ha đất trồng lúa trở lên có văn bản chấp thuận của Thủ tướng Chính phủ. Các dự án còn lại đều có nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh.

- Việc thực hiện đăng ký đất đai đối với các trường hợp chuyển mục đích được thực hiện theo đúng quy định.

- Việc kiểm tra, giám sát, xử lý vi phạm của UBND các cấp được thực hiện thường xuyên, kịp thời phát hiện, ngăn chặn và xử lý vi phạm theo đúng thẩm quyền.

2. Nhược điểm

- Việc xác định cụ thể diện tích, ranh giới đất trồng lúa trên bản đồ địa chính và ngoài thực địa theo quy hoạch được duyệt chưa được thực hiện.

- Việc thu tiền bảo vệ đất trồng lúa khi thu hồi chưa kịp thời, vẫn còn tình trạng đã thu hồi đất nhưng còn nợ tiền bảo vệ đất trồng lúa với số tiền là: 2.020.230.000 đồng nhưng đã tiến hành giao đất.

- Việc cấp đổi giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nông nghiệp sau dồn đổi đạt tỷ lệ thấp ảnh hưởng đến quyền lợi của người sử dụng đất, khó khăn cho công tác quản lý nhà nước.

- Công tác xử lý vi phạm pháp luật về đất đai có lúc thực hiện chưa quyết liệt, còn xảy ra tình trạng vi phạm pháp luật về đất đai nhưng không xử lý kịp thời, triệt để (*vẫn còn 32 hộ đào phá, san lấp mặt bằng; xây dựng trái phép ; trồng cây lâu năm trên đất lúa, đất trồng cây hàng năm khác chưa được xử lý*).

IV. BIỆN PHÁP XỬ LÝ

1- Đề nghị UBND huyện Kim Bảng chỉ đạo các phòng ban chức năng của huyện và UBND các xã, thị trấn có tồn tại:

- Tổ chức công bố công khai và quản lý chặt chẽ quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất trồng lúa của địa phương đã được xét duyệt; xác định ranh giới, lập bản đồ diện tích đất trồng lúa, vùng đất chuyên trồng lúa nước có năng suất, chất lượng cao. Chỉ đạo UBND cấp xã thực hiện các bước theo quy định tại Thông tư số

17/2014/TT-BTNMT ngày 21/4/2014 của Bộ Tài nguyên và Môi trường hướng dẫn việc xác định ranh giới, diện tích và xây dựng cơ sở dữ liệu đất trồng lúa.

- Đầu tư cơ sở hạ tầng, công trình thủy lợi, kỹ thuật trồng lúa, giống lúa để đảm bảo ổn định và phát triển diện tích đất trồng lúa trên địa bàn huyện;

- Khẩn trương hướng dẫn, hỗ trợ người dân có nhu cầu chuyển đổi cơ cấu cây trồng thì hoàn thiện thủ tục đăng ký chuyển đổi theo quy định, xử lý vi phạm (nếu có) theo quy định của pháp luật đối với những khu vực không thuộc vùng chuyển đổi mà người dân tự ý chuyển đổi cơ cấu cây trồng hoặc tự ý làm nhà theo quy định của pháp luật.

- Tổ chức rà soát đơn đốc thu tiền bảo vệ, phát triển đất trồng lúa trên địa bàn thuộc thẩm quyền giao đất, cho thuê đất, chuyển mục đích sử dụng đất của Ủy ban nhân dân huyện. Thực hiện tổng hợp kết quả thu tiền bảo vệ, phát triển đất trồng lúa báo cáo cơ quan Nhà nước có thẩm quyền theo quy định. Chỉ đạo các cơ quan chuyên môn và các chủ đầu tư dự án, các xã hàng năm tham mưu bố trí vốn cho các công trình, dự án theo phân cấp để có nguồn nộp tiền bảo vệ, phát triển đất trồng lúa....

- Xử lý nghiêm đối với 32 hộ vi phạm pháp luật đất đai theo quy định của pháp luật hiện hành.

- Chỉ đạo UBND các xã trên địa bàn huyện:

+ Tăng cường công tác quản lý nhà nước về đất đai, chú trọng bảo vệ, phát triển đất trồng lúa; khuyến khích cải tạo đất khác thành đất trồng lúa để bổ sung diện tích đất lúa bị mất tại địa phương; giữ ổn định và mở rộng diện tích đất trồng lúa.

+ Chủ động rà soát, xử lý hoặc trình xử lý dứt điểm tình trạng một số hộ gia đình tự ý xây dựng nhà ở trên đất trồng lúa.

2. Yêu cầu Văn phòng đăng ký đất đai Chi nhánh huyện Kim Bảng:

- Tiếp tục cấp đổi GCNQSD đất nông nghiệp cho các hộ sau dồn đổi đảm bảo công tác quản lý nhà nước về đất đai, đảm bảo quyền lợi của người sử dụng đất.

- Thực hiện cấp GCNQSD đất nông nghiệp đối với các trường hợp các hộ đã hoàn thiện hồ sơ, có nhu cầu cấp lẻ.

Giao đoàn thanh tra công bố kết luận thanh tra, Thanh tra sở đơn đốc UBND huyện Kim Bảng thực hiện kết luận theo quy định./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (để báo cáo);
- Thanh tra tỉnh;
- UBND huyện Kim Bảng (để thực hiện);
- Lưu VT, TTr, HS.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Văn Hảo